

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан юридичного факультету

Наталія ВЕСЕЛОВСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

(у т.ч. курсова робота)

(назва навчальної дисципліни)

підготовки	<u>першого (бакалаврського) рівня вищої освіти</u> (назва рівня вищої освіти)
галузі знань	<u>08 «Право»</u> (шифр і назва галузі знань)
спеціальності	<u>081 «Право»</u> (код і найменування спеціальності)
освітньо-професійної програми	<u>«Право»</u> (назва освітньо-професійної програми)
тип дисципліни	<u>обов'язкова дисципліна професійної підготовки</u>

2023 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

Ірина КОЗАКОВА

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою теорії та історії держави і права
протокол № 1

від «30» серпня 2023 року

Завідувач кафедри

Євген ГІДА

Укладач: *Євдокіменко Сергій Анатолійович*, доктор юридичних наук, доцент кафедри кримінального права, кримінології, цивільного та господарського права.

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: обов'язкова

Передумови вивчення навчальної дисципліни: вивчення дисципліни «Адміністративне право України (у т.ч. курсова робота)» базується на успішному оволодінні здобувачами вищої освіти знаннями з теорії держави і права, конституційного права України, логіки та критичного мислення, інформаційними технологіями, навичками письмової роботи: володіння методикою написання наукових текстів, рефератів, уміння структурувати матеріал, оформлювати бібліографію, аналізувати доктринальні джерела та формулювати самостійні висновки, а також засадами загальної етики, професійної деонтології, високої правової культури й суворого дотримання стандартів академічної доброчесності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Адміністративне право України (у т.ч. курсова робота)» є сукупність правових норм, що регулюють суспільні відносини у сфері державного управління та публічної адміністрації, правовий статус суб'єктів адміністративного права (органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, фізичних та юридичних осіб), інститути публічної служби, адміністративних процедур, адміністративних послуг, а також сутність правопорушень, засади адміністративної відповідальності та методологічні правила самостійного науково-теоретичного дослідження актуальних проблем публічного права в межах підготовки курсової роботи.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться **150 годин (5 кредитів ECTS)**.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Адміністративне право України (у т.ч. курсова робота)» є оволодіння здобувачами теоретичних положень та практики діяльності публічної адміністрації, що відповідає цінностям людиноцентристської теорії, коли публічна адміністрація має якнайповніше задовольняти права, свободи й законні інтереси приватних осіб відповідно до цінностей ЄС.

Основне завдання навчальної дисципліни «Адміністративне право України (у т.ч. курсова робота)» – формування у здобувачів вищої освіти системи ґрунтовних знань про організацію та функціонування публічної адміністрації, а також набуття практичних компетентностей щодо правового аналізу управлінських рішень, захисту прав осіб у відносинах із державою, застосування норм матеріального та процесуального адміністративного права, імплементації навичок академічного письма, критичного аналізу нормативно-правових актів та ведення самостійної науково-дослідницької діяльності під час написання й захисту курсової роботи.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Адміністративне право України (у т.ч. курсова робота)» забезпечує набуття:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.

СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН 7. Скласти та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

ПРН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

ПРН 11. Мати базові навички риторики.

ПРН 12. Донести до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.

ПРН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

ПРН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.

ПРН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

ПРН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

ПРН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем.	пз	лаб.	с. р		л	сем.	пз	лаб.	с. р
Тема 1. Сутність та місце адміністративного права в державі	10	2	4			4	10	1	1			8
Тема 2. Джерела, норми та система галузі права	10	2	4			4	10	1	1			8
Тема 3. Суб'єкти адміністративного права та інститути публічної служби	10	2	4			4	10	1	1			8
Тема 4. Форми, методи та забезпечення законності управління	10	2	4			4	12	1	1			10
Тема 5. Адміністративний примус і правова відповідальність	10	2	4			4	13	1	2			10
Тема 6. Регулювання економіки, фінансів, промисловості та конкуренції	10	2	4			4	13	1	2			10
Тема 7. Регулювання транспорту, митної справи та праці	14	4	4			6	13	1	2			10
Тема 8. Державне управління соціокультурною сферою суспільства	16	4	6			6	13	1	2			10
Тема 9. Регулювання національної безпеки та зовнішньої політики	14	4	4			6	13	1	2			10
Тема 10. Регулювання діяльності органів внутрішніх справ	16	4	6			6	13	1	2			10
Курсова робота						30						30
Усього годин	150	28	44	0	0	78	150	10	16	0	0	124

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Поняття адміністративного права та його місце у правовій системі держави. Державне управління та адміністративне право. Норми, система та джерела адміністративного права. Суб'єкти адміністративного права. Державна служба та служба в органах місцевого самоврядування. Забезпечення законності у державному управлінні. Форми державного управління. Методи державного управління. Адміністративний примус і адміністративна відповідальність. Адміністративно-правове регулювання у сфері економіки. Адміністративно-правове регулювання у сфері фінансів і підприємництва. Адміністративно-правове регулювання у сфері промисловості. Державне регулювання захисту економічної конкуренції. Адміністративно-правове регулювання у сфері транспорту. Державне управління митною справою. Адміністративно-правове регулювання у сфері праці та соціального захисту. Адміністративно-правове регулювання освітою, наукою, справами молоді і спорту. Адміністративно-правове регулювання у сфері оборони та національної безпеки. Адміністративно-правове регулювання у сфері зовнішньої політики. Адміністративно-правове регулювання діяльності органів внутрішніх справ.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Сутність та місце адміністративного права в державі	2	1
2	Тема 2. Джерела, норми та система галузі права	2	1
3	Тема 3. Суб'єкти адміністративного права та інститути публічної служби	2	1
4	Тема 4. Форми, методи та забезпечення законності управління	2	1
5	Тема 5. Адміністративний примус і правова відповідальність	2	1
6	Тема 6. Регулювання економіки, фінансів, промисловості та конкуренції	2	1
7	Тема 7. Регулювання транспорту, митної справи та праці	4	1
8	Тема 8. Державне управління соціокультурною сферою суспільства	4	1
9	Тема 9. Регулювання національної безпеки та зовнішньої політики	4	1
10	Тема 10. Регулювання діяльності органів внутрішніх справ	4	1
Усього годин		28	10

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Сутність та місце адміністративного права в державі	4	1
2	Тема 2. Джерела, норми та система галузі права	4	1
3	Тема 3. Суб'єкти адміністративного права та інститути публічної служби	4	1
4	Тема 4. Форми, методи та забезпечення законності управління	4	1
5	Тема 5. Адміністративний примус і правова відповідальність	4	2
6	Тема 6. Регулювання економіки, фінансів, промисловості та конкуренції	4	2
7	Тема 7. Регулювання транспорту, митної справи та праці	4	2
8	Тема 8. Державне управління соціокультурною сферою суспільства	6	2
9	Тема 9. Регулювання національної безпеки та зовнішньої політики	4	2
10	Тема 10. Регулювання діяльності органів внутрішніх справ	6	2
Усього годин		44	16

8. План семінарських занять

Тема 1. Сутність та місце адміністративного права в державі

Мета: розкрити поняття адміністративного права та його місце у правовій системі держави, а також дослідити взаємозв'язок між категоріями державне управління та адміністративне право.

Питання для обговорення:

1. Яке поняття адміністративного права та його місце у правовій системі держави як провідної публічної галузі?
2. Як саме взаємодіють між собою державне управління та адміністративне право в процесі здійснення виконавчої влади?
3. Які ознаки визначають специфіку предмета та методу правового регулювання у сфері публічного управління?
4. У чому полягає сутність виконавчо-розпорядчої діяльності органів державної влади на сучасному етапі?
5. Як правова доктрина визначає співвідношення між державним та публічним управлінням?
6. Яку роль відіграє адміністративно-правовий інструментарій у забезпеченні прав приватних осіб?

Тема 2. Джерела, норми та система галузі права

Мета: здійснити комплексний аналіз внутрішньої структури галузі, вивчивши норми, систему та джерела адміністративного права.

Питання для обговорення:

1. Які специфічні особливості притаманні структурі та видам адміністративно-правових норм?
2. З яких елементів, інститутів та підгалузей складається сучасна система адміністративного права?

3. Яку ієрархію та особливості застосування мають джерела адміністративного права в Україні?
4. Як саме підзаконні нормативно-правові акти органів виконавчої влади впливають на реалізацію законів?
5. У чому полягає специфіка кодифікації та систематизації вітчизняного адміністративного законодавства?
6. Як норми, систему та джерела адміністративного права адаптують до стандартів європейського адміністративного простору?

Тема 3. Суб'єкти права та інститути публічної служби

Мета: проаналізувати правовий статус учасників управлінських відносин, дослідивши суб'єктів адміністративного права, а також інститути державної служби та служби в органах місцевого самоврядування.

Питання для обговорення:

1. Які індивідуальні та колективні суб'єкти адміністративного права становлять систему учасників правовідносин?
2. Як побудована система органів виконавчої влади як провідних колективних суб'єктів цієї галузі права?
3. Які правові умови, етапи та процедури визначені для вступу та проходження державної служби?
4. У чому полягають особливості правового регулювання служби в органах місцевого самоврядування?
5. Які права, обов'язки, обмеження та заборони встановлені для осіб на публічній службі?
6. Які види юридичної відповідальності застосовуються до суб'єктів за порушення службової дисципліни?

Тема 4. Форми, методи та забезпечення законності управління

Мета: дослідити практичний інструментарій виконавчої влади, вивчивши форми державного управління, методи державного управління та інститути забезпечення законності у державному управлінні.

Питання для обговорення:

1. За якими критеріями класифікуються та реалізуються правові й неправові форми державного управління?
2. Яку юридичну природу мають адміністративні акти як основні правові форми державного управління?
3. Які існують види, сутність та особливості застосування переконання й примусу як методів державного управління?
4. Як саме реалізується правове регулювання та класифікація методів державного управління залежно від способу впливу?
5. Які існують контрольно-наглядові та судові механізми забезпечення законності у державному управлінні?
6. Яку роль відіграє інститут адміністративного оскарження в системі забезпечення законності у державному управлінні?

Тема 5. Адміністративний примус і правова відповідальність

Мета: вивчити матеріально-правові засади реалізації примусових заходів держави, проаналізувавши адміністративний примус і адміністративну відповідальність.

Питання для обговорення:

1. Яку структуру та які види заходів включає в себе адміністративний примус в Україні?
2. Чим заходи адміністративного запобігання нормативно відрізняються від заходів припинення правопорушень?
3. Що становить юридичний склад адміністративного проступку як матеріальної підстави адміністративної відповідальності?

4. Які ознаки, мета, функції та принципи притаманні інституту адміністративної відповідальності?
5. Яку систему адміністративних стягнень встановлено чинним законодавством України?
6. Які органи (посадові особи) наділені повноваженнями розглядати справи про правопорушення та застосовувати адміністративний примус і адміністративну відповідальність?

Тема 6. Регулювання економіки, фінансів, промисловості та конкуренції

Мета: проаналізувати форми публічного впливу на господарську діяльність, вивчивши адміністративно-правове регулювання у сфері економіки, адміністративно-правове регулювання у сфері фінансів і підприємництва, а також адміністративно-правове регулювання у сфері промисловості.

Питання для обговорення:

1. Які особливості, форми та методи має сучасне адміністративно-правове регулювання у сфері економіки?
2. Як здійснюється адміністративно-правове регулювання у сфері промисловості на рівні міністерств та відомств?
3. Які специфічні інструменти публічного контролю включає адміністративно-правове регулювання у сфері фінансів і підприємництва?
4. За допомогою яких адміністративних процедур здійснюється державне регулювання захисту економічної конкуренції?
5. Яку роль відіграє Антимонопольний комітет України в системі, що забезпечує державне регулювання захисту економічної конкуренції?
6. Як дозвольно-ліцензійна система впливає на адміністративно-правове регулювання у сфері фінансів і підприємництва?

Тема 7. Регулювання транспорту, митної справи та праці

Мета: розібрати засади публічного управління інфраструктурними та соціальними напрямками, дослідивши адміністративно-правове регулювання у сфері транспорту, державне управління митною справою та адміністративно-правове регулювання у сфері праці та соціального захисту.

Питання для обговорення:

1. Яка структура органів влади забезпечує адміністративно-правове регулювання у сфері транспорту та дорожнього господарства?
2. Які адміністративно-правові засоби безпеки перевезень охоплює адміністративно-правове регулювання у сфері транспорту?
3. Яку організаційно-правову структуру та функції має державне управління митною справою в Україні?
4. Які адміністративні процедури та режими застосовуються в процесі, що визначає державне управління митною справою?
5. Як здійснюється державне адміністративно-правове регулювання у сфері праці та соціального захисту населення?
6. Які правові механізми контролю Держпраці та ПФУ включає адміністративно-правове регулювання у сфері праці та соціального захисту?

Тема 8. Державне управління соціокультурною сферою суспільства

Мета: дослідити інституційні основи гуманітарного розвитку держави через адміністративно-правове регулювання освітою, наукою, справами молоді і спорту.

Питання для обговорення:

1. Як побудовано систему органів виконавчої влади, що здійснюють адміністративно-правове регулювання освітою, наукою, справами молоді і спорту?
2. Які форми і види контролю застосовує держава для забезпечення належної якості освітніх послуг?

3. Як саме нормативні акти регламентують діяльність установ та розвиток у сфері вітчизняної науки?
4. Які особливості мають адміністративні процедури реалізації державної політики у справах молоді?
5. Як організаційно та фінансово забезпечується державне управління сферою фізичної культури і спорту?
6. Які напрями взаємодії з громадським сектором охоплює адміністративно-правове регулювання освітою, наукою, справами молоді і спорту?

Тема 9. Регулювання національної безпеки та зовнішньої політики

Мета: проаналізувати правові режими та компетенцію органів влади, вивчивши адміністративно-правове регулювання у сфері оборони та національної безпеки, а також адміністративно-правове регулювання у сфері зовнішньої політики.

Питання для обговорення:

1. Як побудовано систему органів влади, що здійснюють адміністративно-правове регулювання у сфері оборони та національної безпеки?
2. Які особливості функціонування правового режиму воєнного стану передбачає адміністративно-правове регулювання у сфері оборони та національної безпеки?
3. Як організаційно та нормативно забезпечується адміністративно-правове регулювання у сфері зовнішньої політики України?
4. Який адміністративно-правовий статус мають органи дипломатичної служби, що реалізують адміністративно-правове регулювання у сфері зовнішньої політики?
5. Які повноваження має Рада національної безпеки і оборони України в системі координації сектору безпеки?
6. Як взаємодіють органи закордонних зносин із суб'єктами забезпечення національної безпеки в умовах зовнішніх загроз?

Тема 10. Регулювання діяльності органів внутрішніх справ

Мета: дослідити правовий статус, методи та компетенцію відомств охорони правопорядку, вивчивши адміністративно-правове регулювання діяльності органів внутрішніх справ.

Питання для обговорення:

1. Яку організаційну структуру та систему органів охоплює адміністративно-правове регулювання діяльності органів внутрішніх справ?
2. Який адміністративно-правовий статус Національної поліції України встановлює адміністративно-правове регулювання діяльності органів внутрішніх справ?
3. Які адміністративні методи профілактики та припинення правопорушень застосовують органи внутрішніх справ?
4. Як нормативно забезпечується дотримання прав людини в процесі реалізації повноважень органами внутрішніх справ?
5. Які особливості має взаємодія Національної гвардії та поліції в системі захисту громадської безпеки?
6. Які існують механізми контролю та нагляду за законністю, що регламентують адміністративно-правове регулювання діяльності органів внутрішніх справ?

9. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

10. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

11. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Сутність та місце адміністративного права в державі	4	8
2	Тема 2. Джерела, норми та система галузі права	4	8
3	Тема 3. Суб'єкти права та інститути публічної служби	4	8
4	Тема 4. Форми, методи та забезпечення законності управління	4	10
5	Тема 5. Адміністративний примус і правова відповідальність	4	10
6	Тема 6. Регулювання економіки, фінансів, промисловості та конкуренції	4	10
7	Тема 7. Регулювання транспорту, митної справи та праці	6	10
8	Тема 8. Державне управління соціокультурною сферою суспільства	6	10
9	Тема 9. Регулювання національної безпеки та зовнішньої політики	6	10
10	Тема 10. Регулювання діяльності органів внутрішніх справ	6	10
11	Курсова робота	30	30
Усього годин		78	124

12. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота – форма організації освітнього процесу, за якої здобувач вищої освіти опановує навчальну дисципліну в час, вільний від навчальних занять, під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. Метою самостійної роботи з дисципліни «Адміністративне право України (у т.ч. курсова робота)» є поглиблене засвоєння категоріального апарату публічного адміністрування, вивчення правового статусу суб'єктів владних повноважень, засад деліктної відповідальності та процедур захисту прав приватних осіб, а також набуття стійких навичок академічного письма, критичного аналізу доктринальних джерел та самостійного ведення науково-дослідницької діяльності під час написання й підготовки до захисту курсової роботи із беззаперечним дотриманням стандартів академічної доброчесності.

Самостійна робота здійснюється у формі: виконання індивідуальних домашніх завдань; підготовки аналітичних доповідей, рефератів та есе з обов'язковим дотриманням принципів правомірного цитування; роботи з нормативно-правовими актами матеріального та процесуального адміністративного права, державними реєстрами та електронними базами законодавства; доопрацювання лекційного матеріалу шляхом опрацювання додаткової фахової літератури; проведення самостійних наукових розвідок у межах затверджені тематики курсових робіт; збирання, систематизації та критичного аналізу емпіричних даних і судової практики; структурування і текстового оформлення розділів курсової роботи, а також підготовки презентаційних матеріалів і тез для її публічного захисту.

Всі завдання самостійної роботи поділяються на обов'язкові та вибіркові. До обов'язкових належать завдання, які студенти мають виконувати обов'язково впродовж вивчення дисципліни. Вибіркові включають альтернативні завдання, серед яких здобувач на власний розсуд обирає конкретні завдання з тим, щоб набрати необхідну кількість балів.

Нижче подано варіанти завдань для самостійної роботи здобувачів денної форми навчання, що відповідають змісту окремих тем дисципліни та поглиблюють опрацювання навчального матеріалу. Необхідно виконати один з таких варіантів:

Варіант 1.

Здійсніть порівняльно-правовий аналіз категорій «державне управління» та «публічне управління» в контексті сучасної доктрини адміністративного права України.

Варіант 2.

Підготуйте аналітичну доповідь про ієрархію джерел адміністративного права та правила вирішення колізій між законами і підзаконними актами органів виконавчої влади.

Варіант 3.

Проаналізуйте адміністративно-правовий статус іноземців та осіб без громадянства, виокремивши особливості їхньої взаємодії із суб'єктами владних повноважень.

Варіант 4.

Розробіть порівняльну таблицю умов вступу, проходження та припинення державної служби та служби в органах місцевого самоврядування.

Варіант 5.

Дослідіть правову природу адміністративного акта як основної форми державного управління, визначивши нормативні вимоги до його чинності.

Варіант 6.

Складіть юридичний висновок щодо розмежування запобіжних заходів адміністративного примусу від заходів припинення правопорушень.

Варіант 7.

Сформулюйте алгоритм реалізації Антимонопольним комітетом України повноважень у сфері державного регулювання захисту економічної конкуренції.

Варіант 8.

Обґрунтуйте специфіку застосування спеціальних адміністративно-правових режимів під час здійснення державного управління митною справою.

Варіант 9.

З'ясуйте межі та інструменти державного контролю Держпраці у сфері адміністративно-правового регулювання праці та соціального захисту.

Варіант 10.

Окресліть особливості трансформації адміністративно-правового регулювання у сфері оборони та національної безпеки в умовах правового режиму воєнного стану.

Варіанти контрольної роботи (для заочної форми здобуття освіти)

Нижче подано варіанти завдань для контрольної роботи, що відповідають змісту окремих тем дисципліни та поглиблюють опрацювання навчального матеріалу. Необхідно обрати варіант та виконати наведені завдання. Вимоги до контрольної роботи: 8–12 сторінок тексту (*шрифт Times New Roman, 14 pt, міжрядковий інтервал – 1*). Слід опрацювати щонайменше 10–12 джерел. Використання класичних праць з адміністративного права України обов'язкове. Дотримання принципів академічної доброчесності – засадничий принцип навчання. Здійснюйте коректне цитування використаних джерел. Заборонено плагіат: текст має бути оригінальним, з власним аналітичним та методологічним осмисленням. Максимальна кількість балів за виконану контрольну роботу – 50 балів.

Варіант 1

1. Розкрийте поняття адміністративного права та його місце у правовій системі держави.
2. Охарактеризуйте види адміністративно-правових норм за обсягом та характером їхнього регулятивного впливу.

Варіант 2

1. Проаналізуйте систему та джерела адміністративного права України з урахуванням вимог кодифікації.
2. Висвітліть структуру та види індивідуальних суб'єктів адміністративного права.

Варіант 3

1. Дослідіть адміністративно-правовий статус органів виконавчої влади як колективних суб'єктів права.
2. Обґрунтуйте правові засади організації та правовий статус посадових осіб державної служби.

Варіант 4

1. Визначте особливості проходження публічної служби в органах місцевого самоврядування.
2. Класифікуйте форми державного управління за критерієм їхнього юридичного вираження.

Варіант 5

1. З'ясуйте правову сутність та види методів державного управління, що базуються на переконанні та заохоченні.
2. Окресліть систему органів та правові інструменти забезпечення законності у державному управлінні.

Варіант 6

1. Охарактеризуйте адміністративний примус, його структуру, мету застосування та законодавчі види.
2. Прокоментуйте юридичний склад адміністративного проступку як матеріальної підстави адміністративної відповідальності.

Варіант 7

1. Сформулюйте специфіку та методи адміністративно-правового регулювання у сфері економіки та промисловості.
2. Порівняйте інструменти державного контролю, які включає адміністративно-правове регулювання у сфері фінансів і підприємництва.

Варіант 8

1. Деталізуйте повноваження органів, що здійснюють державне регулювання захисту економічної конкуренції.
2. Поясніть організаційно-правові засади, на яких базується адміністративно-правове регулювання у сфері транспорту.

Варіант 9

1. Оцініть адміністративно-процедурні особливості, які визначають державне управління митною справою.
2. Обговоріть систему органів виконавчої влади, яка забезпечує адміністративно-правове регулювання освітою, наукою, справами молоді і спорту.

Варіант 10

1. Простежте компетенцію органів влади, що реалізують адміністративно-правове регулювання у сфері оборони та національної безпеки.
2. Складіть юридичну характеристику заходів, які визначають адміністративно-правове регулювання діяльності органів внутрішніх справ.

Рекомендована тематика курсових робіт

Навчальна дисципліна передбачає виконання **курсвої роботи**. Вона є обов'язковим структурним елементом навчальної дисципліни. Курсова робота виконується протягом семестру з метою поглиблення й узагальнення знань, що отримані за час навчання і їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання.

Рекомендовано обрати один з запропонованих варіантів:

1. Адміністративно-правовий статус громадян України.
2. Джерела адміністративного права України.
3. Система органів виконавчої влади.
4. Правове регулювання державної служби.
5. Служба в органах місцевого самоврядування.
6. Адміністративний акт як форма управління.
7. Методи переконання в державному управлінні.
8. Заходи адміністративного припинення правопорушень.
9. Інститут адміністративної відповідальності в Україні.
10. Система адміністративних стягнень за законодавством.
11. Державний контроль у сфері економіки.
12. Регулювання фінансів та суб'єктів підприємництва.
13. Організація державного управління промисловим комплексом.
14. Правові засади захисту економічної конкуренції.
15. Адміністративно-правове регулювання на транспорті.
16. Митний контроль у митній справі.
17. Публічне управління сферою праці та соціального захисту.
18. Державне управління національною системою освіти.
19. Адміністративно-правове регулювання сектору безпеки і оборони України.
20. Тема на вибір здобувача освіти.

Вимоги до курсової роботи: 30–40 сторінок тексту (*шрифт Times New Roman, 14 pt, міжрядковий інтервал – 1,5*). Слід опрацювати щонайменше 10–12 джерел. Використання класичних праць з адміністративного права України є обов'язковим. Дотримання принципів академічної доброчесності – засадничий принцип навчання. Здійснюйте коректне цитування використаних джерел. Заборонено плагіат: текст має бути оригінальним, з власним аналітичним та методологічним осмисленням.

Поточний контроль за виконанням курсової роботи здійснюється її керівником відповідно до завдання та графіку її виконання. Оцінка за курсову роботу є складовою оцінки з відповідної навчальної дисципліни за результатами підсумкового контролю. Оцінювання курсової роботи здійснюється за шкалою та критеріями наведеними в додатку 3 Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти та в цій робочій програмі (див. нижче).

13. Питання для підготовки до підсумкового контролю (екзамен)

1. Що таке поняття адміністративного права та яке його місце у правовій системі держави?
2. Як співвідносяться між собою державне управління та адміністративне право?
3. Які особливості мають норми адміністративного права?
4. З яких елементів та інститутів складається система адміністративного права?
5. Які нормативні акти становлять ієрархію джерел адміністративного права?
6. Хто є індивідуальними суб'єктами адміністративного права?
7. Які колективні суб'єкти адміністративного права виділяються в доктрині?
8. Що таке державна служба та які її основні види?
9. Які правові умови встановлені для вступу на державну службу?
10. У чому особливості служби в органах місцевого самоврядування?
11. Як здійснюється забезпечення законності у державному управлінні?
12. Які існують основні правові форми державного управління?
13. Які вимоги висуваються до чинності актів державного управління?
14. Які існують основні методи державного управління?
15. Чим метод переконання нормативно відрізняється від методу примусу?
16. Що таке адміністративний примус та яка його мета?
17. На які види поділяються заходи адміністративного примусу?

18. Що таке адміністративна відповідальність та які її ознаки?
19. Що є матеріальною підставою адміністративної відповідальності?
20. Які види адміністративних стягнень передбачені чинним законодавством?
21. Як побудовано адміністративно-правове регулювання у сфері економіки?
22. Які особливості має адміністративно-правове регулювання у сфері промисловості?
23. Що охоплює адміністративно-правове регулювання у сфері фінансів і підприємництва?
24. Як здійснюється дозвільно-ліцензійна система у сфері підприємництва?
25. Як реалізується державне регулювання захисту економічної конкуренції?
26. Які повноваження має Антимонопольний комітет України?
27. Як побудовано адміністративно-правове регулювання у сфері транспорту?
28. Які органи здійснюють державне управління митною справою?
29. Які адміністративні процедури включає в себе митний контроль?
30. Як здійснюється адміністративно-правове регулювання у сфері праці?
31. Які інструменти публічного управління охоплює сфера соціального захисту?
32. Які органи здійснюють адміністративно-правове регулювання освітою?
33. Як держава реалізує адміністративно-правове регулювання наукою?
34. Що включає адміністративно-правове регулювання справами молоді і спорту?
35. Які органи здійснюють адміністративно-правове регулювання у сфері оборони?
36. Як побудовано адміністративно-правове регулювання у сфері національної безпеки?
37. Як воєнний стан змінює управління обороною та національною безпекою?
38. Як здійснюється адміністративно-правове регулювання у сфері зовнішньої політики?
39. Які органи реалізують адміністративно-правове регулювання діяльності органів внутрішніх справ?
40. Які повноваження має Національна поліція в системі органів внутрішніх справ?

14. Методи навчання

Методи навчання на лекціях: вербальний метод (лекція, дискусія, консультація, обговорення тощо); методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації, метод демонстрацій: та інші); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо).

Методи навчання на семінарських заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо) через постановку проблем у сфері публічного адміністрування та її системи, а також їхнє обговорення з метою пошуку оптимальних шляхів вирішення цих проблем; метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій тощо); практичний, пошуковий метод.

15. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Адміністративне право України (у т.ч. курсова робота)» використовуються такі методи оцінювання:

- для поточного контролю: у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, написання есе (рефератів), контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти); самостійна робота, неформальна освіта (онлайн-курси та платформи), курсова робота (проект) тощо.

- для підсумкового контролю: проведення підсумкового контролю (усна та/або письмова відповідь, тестування тощо).

16. Засоби діагностики результатів навчання

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за формами контролю знань:

- *поточний контроль* може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.
- *підсумковий контроль* передбачає проведення екзамену.

Завершальним етапом досягнення запланованих програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Адміністративне право України (у т.ч. курсова робота)» є підсумковий контроль – екзамен.

17. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Для оцінювання знань студентів застосовуються контрольні заходи у формі поточного та підсумкового контролю знань відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни. Оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти для дисципліни «Адміністративне право України (у т.ч. курсова робота)» відбувається за такими рекомендованими балами:

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти	Кількість балів (від – до)
Аудиторна робота	
Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач тощо	1-5
Тестування	1-5
Ділова гра, практичний кейс тощо	1-10
Інші види аудиторної роботи*	
Самостійна робота	
Реферат, есе тощо	1-10
Інші види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти (участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо); написання наукової статті, участь у конкурсах студентських робіт тощо)	1-10
Інші види самостійної роботи*	
Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-50

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються критерії відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Підсумковий контроль

Максимальна кількість балів за екзамен з початкової дисципліни «Адміністративне право України (у т.ч. курсова робота)» складає **40 балів**.

Для визначення ступеня засвоєння навчальної дисципліни та контрольного оцінювання знань здобувачів вищої освіти за підсумковим контролем застосовуються критерії відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Підсумкова оцінка переводиться у національну систему оцінювання і шкалу ECTS згідно з таблицею:

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для екзамену курсової роботи (проекту), практики	для заліку (диференційованого заліку)
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
75-81	C		
64-74	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

18. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота – 60											Підсумковий контроль	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	Самостійна робота		
5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота – 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50 балів	10 балів	40 балів	100 балів

19. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Адміністративне право України (у т.ч. курсова робота)» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- варіанти завдань для самостійної роботи здобувачів;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

20. Рекомендована література

1. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. – Видання четверте. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. – 656 с.
2. Адміністративне право України (загальна частина) : навч. посіб. / [Остапенко О. І. Ковалів М. В., Єсімов С. С. та ін.] ; [Вид. 2-е, доп.] Львів : СПОЛОМ, 2021. 616 с
3. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / Галуцько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018
4. Адміністративне право України (загальна частина): навчальний посібник / О. І. Остапенко, М. В. Ковалів, С. С. Єсімов, Л. С. Гулак., Н. Я. Отчак, Л. О. Остапенко. Львів: НУ «Львівська політехніка», 2019. 504 с.
5. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.
6. Бородін І.Л. Адміністративне право України : підручник / І.Л. Бородін. К.: Алерта, 2019. 548 с.